

Вукосава Татић

ИСКУСТВА У ОБНОВИ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ У ВОЈВОДИНИ

Архитектонски споменици у Војводини настали током два миленија нове ере делили су судбину народа овог краја: паљени и разорени у сваком ратном походу, обнављани са жељом да надмаше лепотом и величином оштећено здање. На античким грађевинама запајају се трагови доградњи или адаптација у сре-

дњем веку, али ни ти објекти нису поштеђени разарања. Период изузетног полета обнове објеката монументалне архитектуре у Војводини је XVIII век. У XIX веку почињу организована археолошка истраживања са циљем да се прикупе подаци о архитектури и декоративној пластици.

Организована служба заштите споменика културе делује у Војводини од 1948. године у саставу Републичког завода за заштиту споменика културе, а Покрајински завод основан је јануара 1951. године. Стање најзначајнијих споменика градитељског наслеђа по завршетку другог светског рата било је врло критично. Највише је страдала група фрушкогорских манастира и велики број цркава у Срему, чија обнова је изискивала већа средства него што је заједница могла да обезбеди. Ни један од ратом разорених споменика у Војводини не може се сматрати обновљеним до презентације.

Стање споменика народног градитељства све је теже због незаинтересованости власника да чува старе, неудобне куће или да користи економске објекте. Настојања Покрајинског завода за заштиту споменика културе била су усмерена на заштиту ин ситу.

Обнова и презентација градитељских споменика у којима су се одиграли значајни догађаји старије исто-

рије и НОР-а изведена је у сарадњи са друштвено-политичким организацијама.

У урбанистичким плановима градова у Војводини значајно место заузима просторнопланска основа заштите споменика културе са смерницама за поступак и унапређење целина грађанске архитектуре.

27

29

31